

Statenmededeling

Onderwerp

Ontwikkeling beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2023

Datum

7 juli 2020

Documentnummer

GS: 4723993

PS: 4732517

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De ontwikkeling van een beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport voor deze bestuursperiode (2021-2023) inclusief ontwikkeling van een uitdagend integraal nieuw kader gericht op 2030.

Aanleiding

In het bestuursakkoord 2020-2023 Samen, Slagvaardig en Slim: Ons Brabant geven we aan dat we belang hechten aan een fijn, veilig, gezond, concurrerend, ondernemend en levendig Brabant en dat we daar als provincie op in willen blijven zetten. Deze tijd maakt duidelijk hoe belangrijk, met name ook in de directe nabijheid, cultuur, sport en recreatie zijn voor Brabanders en hoe belangrijk deze sectoren zijn voor onze Brabantse economie. Maar ook hoe belangrijk het imago van Brabant is voor zowel het binnen- en buitenlands toerisme als voor binnenlandse en buitenlandse bedrijven en kenniswerkers. De afgelopen jaren hebben we jaarlijks gemiddeld € 27 miljoen in cultuur, € 4 miljoen in sport en € 2,5 miljoen in vrijetijdseconomie geïnvesteerd.

Wij willen dat Brabant ook in 2030 een provincie is waar het goed wonen, werken en leven is. We gebruiken deze bestuursperiode om vanuit de inhoud te komen tot een nieuwe rolbepaling op de beleidsvelden Vrijetijdseconomie, Cultuur en Sport en zullen complementair hieraan een beleidskader Cultureel Erfgoed opstellen. We willen in deze statenmededeling benadrukken dat we dat doen vanuit de intrinsieke waarde die cultuur, sport, vrijetijd en erfgoed voor ons hebben, zoals gevoelens van plezier, ontspanning, kunnen, erbij horen en trots. Maar ook van schoonheid, creativiteit, inspiratie, reflectie en gemeenschapsvorming. Met alle positieve gevolgen van dien voor ons welzijn en onze gezondheid. Naast deze intrinsieke waarden hebben cultuur, sport,

recreatie, toerisme en erfgoed ook een grote waarde voor ons vestigingsklimaat, onze economie en onze andere maatschappelijke opgaven. En ze stimuleren de creativiteit, wat bijdraagt aan de innovatiekracht en productiviteit van onze provincie. Vanuit die verschillende waarden en met een koppeling naar onze Brabantse Omgevingsvisie zetten we in op een nieuw en uitdagende kader voor 2030 waarin de onderdelen cultuur, sport, recreatie en toerisme integraal en op een vernieuwende manier worden gepositioneerd. Belangrijk hierbij is de samenhang met Cultureel Erfgoed, zodat beide kaders in elkaars verlengde liggen en complementair aan elkaar zijn.

Datum

7 juli 2020

Documentnummer

GS : 4723993

PS : 4732517

Een extra uitdaging is de complexe (vooral financiële) transitieopgave die we voor de boeg hebben. Wij willen komen tot een begroting die beter in balans is. Dit betekent dat beleid dat structureel is ook structureel gefinancierd moet zijn. Dat alles overigens binnen de kaders die we daarvoor in het bestuursakkoord hebben gesteld. We willen in de toekomst voorkomen dat structurele taken gedekt zijn met incidenteel geld en incidentele taken met structureel geld. Wij streven naar een structureel begrotingsevenwicht: in ons eindplaatje zijn al onze structurele taken structureel geborgd binnen onze begroting. We stellen ons hierbij zorgvuldig op en komen onze bestaande afspraken na. Ook willen we geen mooie resultaten weggooien die we de afgelopen jaren hebben opgebouwd. Het is van belang al deze bestuursperiode deze transitie met elkaar in gang te zetten en met elkaar scherpe keuzes te maken.

In deze statenmededeling informeren wij u over hoe we de ontwikkeling hiervan richting 2030 willen gaan vormgeven en hoe we onze inzet voor deze bestuursperiode willen gaan bepalen.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten informeren vanuit hun informerende rol uw Staten over het proces om te komen tot een beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2023, dat rekening houdt met ontwikkelingen in onze omgeving (w.o. COVID-19) en het te ontwikkelen uitdagende en nieuwe kader gericht op 2030 waarin de onderdelen cultuur, sport, recreatie en toerisme integraal en op een vernieuwende manier worden gepositioneerd. Uw Staten stellen uiteindelijk beide kaders vast.

Kernboodschap

1. Tijdens deze bestuursperiode ontwikkelen we een uitdagend en nieuw kader 2030 waarin de onderdelen cultuur, sport, recreatie en toerisme integraal en op een vernieuwende manier worden gepositioneerd, waarbij we de rol van de provincie op deze gebieden herdefiniëren én een solide financiële basis het uitgangspunt vormt. Dit integrale nieuwe kader en de keuzes die hierin worden gemaakt zet de koers uit voor het beleid op het gebied van cultuur, sport, recreatie en toerisme voor de jaren 2023-2030.

Besluitvorming hieromtrent voorzien wij in 2022. We stellen voor om deze bestuursperiode een adaptief beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2023 te maken (gereed begin 2021), omdat we zowel de consequenties van COVID-19 nog niet kunnen overzien als het transitieproces vanuit de inhoud en met draagvlak en draagkracht vorm willen geven. We willen wel al enkele flinke stappen zetten. Daarvoor moeten we ook middelen herprioriteren en vrijmaken. We willen Sport structureel verankeren in onze begroting en hebben ten behoeve van Sport in 2021 de inzet van bestuursakkoordmiddelen nodig. Ten slotte nemen we voor de zomer al een aantal besluiten waarmee we onze eerder gemaakte afspraken nakomen en eerder in gang gezet beleid continueren. Daar waar dit besluitvorming onder voorbehoud goedkeuring van uw Staten is worden deze besluiten vanzelfsprekend aan uw Staten voorgelegd.

2. Het kader Erfgoed loopt net als de kaders voor Vrijtijdseconomie, Sport en Cultuur af in 2020. Onderwerp van gesprek is of we ook Erfgoed op een integrale en vernieuwende manier positioneren in het te ontwikkelen nieuwe kader richting 2030.
3. Samenleving zien we als een horizontaal thema, vergelijkbaar met gezondheid. Daarmee bedoelen we dat samenleving raakt aan alle provinciale beleidsthema's en dat we samenleving ook vorm willen geven vanuit deze thema's. We werken de rol die de provincie vanuit haar programma's ziet op het gebied van samenleving de komende tijd verder uit in een statenmededeling. In de 2e BURAP worden voorstellen gedaan voor financiële verplichtingen die doorlopen maar nog niet op de begroting staan.

Datum

7 juli 2020

Documentnummer

GS : 4723993

PS : 4732517

Consequenties

1. Ontwikkeling nieuwe kader 2030

- 1.1. De ontwikkeling van een nieuw uitdagend, integraal en nieuwe kader 2030 gaan we in met een open vizier en een oprechte nieuwsgierigheid naar de toekomst. We nemen de komende jaren de tijd en de ruimte om na te denken, te praten en te luisteren en op basis daarvan onze koers te verleggen. Het te ontwikkelen kader 2030 geeft tevens uitwerking aan de Brabantse Omgevingsvisie die in december 2018 is vastgesteld. En biedt kansen om de bestaande beleidskaders op gebied van Cultuur, Sport en Vrijtijdseconomie in één kader te integreren. Dit betekent dat we op zoek gaan naar prioriteiten, raakvlakken, combinaties en synergie tussen cultuur, sport, recreatie en toerisme in samenhang met erfgoed, natuur, landbouw en economie. Dit nieuwe kader 2030 levert vast en zeker nieuwe kansen en mogelijkheden op, maar gaat op sommige punten ook zeker pijn doen.
- 1.2. Als het aan ons ligt, gaan we deze reis aan met iedereen die betrokken is of zich betrokken voelt. Open, transparant en laagdrempelig. Al eind september en begin oktober van dit jaar voeren we eerste gesprekken.

We zetten in op onze gezamenlijke verbeeldingskracht, onze verbindingskracht, ons ondernemerschap en onze gastvrijheid en zoeken we naar vernieuwing (slim), verbinding (samen, draagvlak), veerkracht (nu en later) en slagvaardigheid. Dit alles binnen de volgende randvoorwaarden:

1. Integraal: Het kader 2030 gaat (vooral) over sport, cultuur, toerisme en recreatie waarbij we oog hebben voor de intrinsieke, economische en sociale waarde hiervan en we aanpalende velden (zoals ruimte, landbouw en natuur) betrekken.
 2. Complementair: Het kader moet goede samenhang vertonen met het beleidskader Cultureel Erfgoed, zodat beide kaders complementair aan elkaar zijn.
 3. Ontvanger centraal: bewoners (permanent en tijdelijk) en bezoekers uit het binnen- en buitenland. We zien de ontvanger niet alleen als consument, maar vooral als deelhebber: iemand die meedoet, gebruikt en zich mede-eigenaar voelt.
 4. Vitaal: We willen de vitaliteit (draagkracht) van recreatie, toerisme, cultuur en sport in onze samenleving versterken en kijken nadrukkelijk ook naar de betrokkenheid en rol van burgers, private partijen, maatschappelijke initiatieven en andere overheden.
 5. Slagvaardig: We kijken kritisch naar ons eigen handelen en dat van onze uitvoeringsorganisaties en willen onze slagvaardigheid vergroten.
 6. Rolvast: We werken toe naar een heldere scherpere provinciale positionering.
- 1.3. In het najaar werken we aan een beleidskader dat betrekking heeft op deze bestuursperiode met de daarbij behorende uitvoeringsagenda (of -agenda's). We streven daarbij naar een adaptief kader, om gedurende deze bestuursperiode te kunnen bijsturen als gevolg van de koers die we met elkaar uitzetten richting 2030 en omdat we nu niet kunnen voorzien wat de gevolgen van COVID-19 nog van ons vragen. Dit adaptieve beleidskader 2021-2023 en de daarbij behorende uitvoeringsagenda's worden in het eerste kwartaal 2021 ter besluitvorming aan uw Staten aangeboden.
- 1.4. Voor de zomer of in een aantal gevallen net na de zomer ontvangt u nog van ons enkele dossiers over beleid dat in gang is gezet in de vorige bestuursperiode. Het gaat daarbij onder meer over:
- o de ondersteuning professionele instellingen en gezelschappen met betrekking tot de meerjarenregelingen cultuur 2021-2024
 - o de ondersteuning regionale amateurkunstgezelschappen met betrekking tot de meerjarenregelingen 2021-2024
 - o de ondersteuning philharmonie zuidnederland voor de periode 2021-2024.

Datum

7 juli 2020

Documentnummer

GS : 4723993

PS : 4732517

- 1.5. We willen deze bestuursperiode wel een aantal stappen gaan zetten in het transitieproces en we gebruiken hiervoor een deel van de in totaal € 30 miljoen dat beschikbaar is vanuit de vrije begrotingsruimte voor Vrije Tijd en Erfgoed (bestuursakkoordmiddelen).
- 1.6. Wij hebben de intentie om Sport steviger te verankeren in onze begroting. We zullen dit opnemen in het door u vast te stellen beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2023. Dan zullen structurele middelen op de begroting worden gezet, op basis van aangegeven doelstellingen en prestaties.
- 1.7. Om de werkzaamheden op gebied van Sport te kunnen continueren is voor 2021 inzet van bestuursakkoordmiddelen nodig. Om tijdig uitvoering te kunnen (blijven) geven aan Sportbeleid en de daarvoor nu noodzakelijke verplichting aan te kunnen gaan richting BrabantSport wordt hiervoor bij de 2e BURAP € 3 mln op de begroting gezet, ten laste van de gereserveerde bestuursakkoordmiddelen. De inzet BrabantSport 2021 betreft: de uniek sporten campagne, evenementen en maatschappelijke activatie, opleidingsprogramma's voor sporttalenten, projecten in sportinnovatie en programmakosten voor BrabantSport. Daarnaast wordt € 0,5 mln ingezet ter dekking van capaciteitskosten voor uitvoering van het sportbeleid in 2021.
- 1.8. We werken aan een duurzame begroting en een structureel begrotingsevenwicht: beleid dat structureel is moet ook structureel geborgd zijn. Vanaf 2023 is € 35,2 miljoen structureel beschikbaar in het begrotingsprogramma Vrije Tijd en Erfgoed.

Datum

7 juli 2020

Documentnummer

GS : 4723993

PS : 4732517

Structurele middelen

Huidige situatie	2020	Nieuwe situatie *	2023 en verder
	Per jaar (€, mln)		Per jaar (€, mln)
Cultuur	20,2	Vrije Tijd & Erfgoed	35,2
Sport	0,4		
Vrijetijdseconomie	1,7		
Samenleving	5,7		
Erfgoed	14,1		
Totaal	42,1		35,2

* Vanaf 2023 is samenleving integraal onderdeel van alle programma's en geen apart onderdeel in de begroting.

Incidentele middelen

Huidige situatie	2020-2023	Nieuwe situatie	2023 en verder
Incidenteel Vrije Tijd & Erfgoed	30	Incidenteel Vrije Tijd & Erfgoed	n.n.b.

Datum

7 juli 2020

Documentnummer

GS : 4723993

PS : 4732517

2. Erfgoed onderdeel kader voor 2030

2.1. We werken of aan een integraal kader richting 2030 op gebied van sport, cultuur, recreatie, toerisme en erfgoed óf we werken aan een apart maar complementair kader voor Erfgoed. We komen hierover later bij u terug.

3. Samenleving als horizontaal thema

3.1. Na de zomer volgt een Statenmededeling hierover.

3.2. In de Statenmededeling brengen we ook de financiële consequenties in beeld, die worden verwerkt in het eerst daaropvolgende stuur- en verantwoordingsmoment. Financiële verplichtingen die doorlopen verwerken we bij 2e BURAP.

Europese en internationale zaken

N.v.t.

Communicatie

In deze Statenmededeling staat dat we samen gaan vernieuwen. We zetten in op gezamenlijke ontwikkeling van een nieuwe koers met daarbij versterking van de draagkracht en het draagvlak. Goede communicatie is essentieel in dat proces. Na het zomerreces werken we een communicatiestrategie uit waarin we duidelijk maken wanneer we welke doelgroepen en stakeholders gaan betrekken en via welke kanalen we dat gaan doen.

Vervolg

- September 2020: Themabijeenkomst met uw Staten over deze statenmededeling en het proces om te komen tot een beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport voor deze bestuursperiode (2021-2023) én een uitdagend nieuw kader 2030 voor cultuur, sport, recreatie en toerisme. Daarnaast willen we graag met u ook inhoudelijk van gedachten wisselen en presenteren we feiten en cijfers, trends en ontwikkelingen op gebied van vrijetijd, recreatie, toerisme, cultuur en sport in Brabant.
- 1e kwartaal 2021: Bespreking in uw Staten van het adaptieve beleidskader Vrije Tijd, Cultuur, Sport voor de periode 2021-2023 en de daarbij behorende uitvoeringsagenda('s).
- We nodigen uw Staten graag uit om aanwezig te zijn bij onze eerste gesprekken in september en oktober 2020.

Bijlagen

Geen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

7 juli 2020

Documentnummer

GS : 4723993

PS : 4732517

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer A. Doedens, (06) 55 68 65 01,
adoedens@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevrouw H.E.J.J.M. Buijtels, (06) 14646351,
hbuijtels@brabant.nl.